A

GLOSSARY OF WORDS

OCCURRING IN

HÉKÁYET-É-LATIF,

Containing all the Persian words with Gujarati pronunciations and English and Gujarati meanings, together with the infinitives of verbs and the present tense and aorist forms.

BY

NOWROJEE ADARJEE TATA.

Second Edition.

REVISED AND ENLARGED.

BOMBAY:
JEHANGIR BEJUNJI KARANI,
BOOK-SELLER AND PUBLISHER,
17 & 18, PARSI BAZAR STREET, FORT.

Price 10 Annas.

3354

A

GLOSSARY OF WORDS

OCCURRING IN

HÉKÁYET-E-LATIF,

Containing all the Persian words with Gujarati pronunciations and English and Gujarati meanings, together with the infinitives of verbs and the present tense and aorist forms.

BY

NOWROJEE ADARJEE TATA.

SECOND EDITION.

Revised and Enlarged.

BOMBAY:
JEHANGIR BEJUNJI KARANI,
BOOK-SELLER AND PUBLISHER,
17 & 18, PARSI BAZAR STREET, FORT.

Price 10 Annas.

Registered under Act XXV of 1887.

BOMBAY; PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

PREFACE.

My "Glossary of Karimá" having met with favour from Persian students, and being a hand-book of real help to those whose means do not allow of engaging private tutors in this branch of their study, I am induced, at the recommendation of some of my friends, to compile this Glossary of Hékáyet on the same principle as that of my "Glossary of Karimá."

The words in parenthesis are the Infinitives of verbs, which addition will, no doubt, be of great use to students.

December, 1884.

In this Edition a few additions consisting of the Present Tense and Aorist forms are made. It is hoped that these additions will be of great use to beginners.

April, 1888.

بنام ایزد بخشایندهٔ بخشایشگر مهربان

حکایت اوّل હેકાયતે અવ્વલ STORY I. વારતા પેહેલી.

دو દૂ Two બે.

زن ઝન (Women) Woman ઓરત.

در દર For માટે.

طفلي તેફલી A child એક છોકરૂં.

منازعت ميكردند મુનાઝેઅત્ મીકરદન્દ Were quarrelling કજીયો કરતી હતી.

و વ And અને.

گواه ગવાહ Witness સાક્ષી.

P. میدارد In. (داشتن) نداشتند નદાશ્તન્દ Had not પાસે [નહિ હતા.

هردو હુરદૂ Both બંને, બેઉ.

پيش પીશ Near, before આગળ.

قاضي કાઝી A magistrate ન્યાયાધીશ.

P. ميرود A. رود In. (رفتن) رفتند, રફતન્દ Went ગયા.

انصاف એનસાફ Justice ઈનસાફ.

A. خواهد In. (خواستن) خواستند ખાસ્તન્દ Asked for, demanded માગ્યો.

جلاّد જલ્લાદ Executioner જલ્લાદ.

را રા To ને.

(طلبيدن) طلبيد તલબીદ Called બોલાવ્યો.

P. مي فرمايد A. فرمايد In. (فرمودن) فرمود ફરમુદ Ordered હુકમ કીધો.

كه કે That કે.

اين ઈન This આ.

پاره પારેહ Piece કકડો.

(کردن) کن કુન્ Make કર.
(دادن) بده બેદેહ્ Give આપ.
چون ચૂન્ When જ્યારે.
سخن સુખન્ Word શબ્દ.
P. مي شنود A. شنود (شنيدن) شنيد શનીદ્ Heard સાંભળ્યો.
خاموش ખામૂશ્ Quiet, silent ચુપ; મુગી.
(ماندن) ماند માન્દ્ Remained રહી.
ديگر દીગર The other બીજી.
شور શૂર્ Noise ગોંઘાટ.
فرياد ફરીયાદ્ Complaint ફરિયાદ.
(آغاز کردن) آغاز کرد આગાઝકર્દ્ Commenced શરૂ કીધો.
براي બરાયે For the sake of માટે; વાસ્તે.
خدا ખોદા God ઈશ્વર.
دونيم દૂનીમ્ Two halves અરધા.
(کردن) مکن મકુન્ Do not do નહિં કર.
اگر અગર If અગર જો.
چنين ચનીન્ Such આવો.
است અસ્ત્ Is છે.
(خواستن) نمي خواهم નમીખાહમ્ I do not want મને નથી [જોઈતો.
بيقين બેયકીન્ With certainty બેશક.
P. ميپنداړد A. پنداړد In. (پنداشتن) پنداشت પેનદાસ્ત્. Knew જાણ્યું.
مادر માદર્ Mother માતા.
همين હમીન્ The same એજ.
باو બેઉ To her તેણીને.
(سپردن) سپرد સેપુર્દ Entrusted સોંપ્યું.
تازيانه તાઝીઆનેહ્ Whips ચાબકો.
(زدن) زده ઝદેહ્ Having struck મારીને.
(راندن) راند રાન્દ્ Drove હાંકી કાઢી.

حکایت دوم **હેકાયતે દુવ્વમ.** STORY II. **વારતા બીજી.**

در દર્ In માં.
شهري શેહરી A city એક શેહેર.
انبار અમ્બાર્ Warehouse વખાર.
پنبه પમ્બેહ Cotton રૂ.
بدزدي رفت બેદુઝ્દીરફ્ત્ Was stolen ચોરાયો.
فروشان ફરૂશાન્ Sellers વેચનારાઓ.
شکایت શેકાયત્ Complaint ફરિયાદ.
پادشاه પાદ્શાહ્ King રાજા.
P. مي برد A. برد (بردن) بردند બોર્દન્દ્ Carried લેઈ ગયા.
هرچند હરચન્દ્ Whatsoever ગમે એટલી.
تجسس તજસ્સોસ્ Search શોધ.
دزدي દોઝ્દી A thief એક ચોર.
P. مي يابد A. يابد (يافتن) نيافت નયાફ્ત્ Did not obtain [મળ્યો નહિ.
اميري અમીરી A nobleman એક અમીર.
(عرض کردن) عرض کرد અર્ઝ્કર્દ્ Requested અરજ કીધી.
اگر અગર્ If અગર જો.
درمان ફરમાન Order હુકમ.
باشد બાશદ્ Be હોય.
دزدان દોઝ્દાન્ Thieves ચોરો.
(گرفتن) بگيرم બગીરમ્ I may catch હું પકડું.
حکم હોક્મ્ Order હુકમ.
P. ميدهد A. دهد In. (دادن) داد દાદ્ Gave આપ્યો.
خانه ખાને Home ઘર.
خود ખુદ્ His own પોતાને.
خورد ખોર્દ્ Young નાહાનાં.
بزرگ બોઝોર્ગ્ Old મોટા.
بهانه બહાને Pretence બાહાનું.
ضيافت ઝીઆફત્ Feast મેજબાની.
چون ચુન્ When જ્યારે.

همه હમેહ્ All બધા.
مردمان મરદોમાન People માણસો. [થયા.
(جمع شدن) جمع شد ند જમ્અશોદન્દ્ Gathered એકઠા
(نشستن) نشستند બેનશસ્તન્દ્ Took their seats બેઠા.
آن આન્ That તે.
مجلس મજ્લસ્ Assembly મીજલસ.
بر બર્ at ઉપર.
روي રૂઈ Face ચેહેરો.
(نظر كردن) نظر كرد નઝરકર્દ Looked જોયું.
P. ميگويد A. گويد In. (گفتن) گفت ગોફત્ Said કહ્યું.
چه ચેહ્ What કેવા.
حرامزاده હરામઝાદેહ્ Ill-born હરામજાદા.
بي حيا બીહ્યા Shameless શરમવગરનાં.
احمق એહ્મક્ Foolish બેવકુફ.
ريزها રીઝહા Particles કગરશાં.
ريشها રીશહા Beards દાઢીઓ. [વળગેલીછે.
(جا كردن) جا كرده است જાકર્દેહ્અસ્ત્ Have settled
چند ચન્દ્ Several કેટલાક.
كس કસ્ Persons માણસો.
همان હમાન્ Same તેજ.
وقت વક્ત Time વખત.
دست દસ્ત્ Hand હાથ.
(پاك كردن) پاك كردند પાક્કર્દન્દ્ Cleaned સાફ કીધી.
P. معلوم مي شود A. معلوم شود In. (معلوم شدن) معلوم شد
મઅલુમ્ શોદ્ Was made out માલમ પડ્યું.
آنها આનહા They તેઓ.
حكمت હેકમત્ Contrivance યુક્તિ.
آفرين આફ્રીન Praise વખાણ.
تحسين તેહસીન્ Commendation તારીફ.
P. مي نمايد A. نمايد In. (نمودن) نمود નમૂદ્ Showed કીધી.

حکایت سیم **હેકાયતે સેઈઓમ.** STORY III. **વારતા તીજી.**

دانشمندي દાનેશમન્દી A wise man એક દાનાવ માણસ.

هزار હઝાર્ Thousand હજાર.

روپیه રૂપીએ Rupees રૂપીયા.

عطاري અત્તારી A grocer એક ગાંધી.

را રા To ને.

P. سپرد مي سپرد A. سپرد In. (سپردن) سپرد સેપોર્દ Entrusted [સોંપ્યા.

بسفر બેસફર્ To a journey મુસાફરીએ.

(رفتن) رفت રફ્ત્ Went ગયો.

بعد બઆદ્ After પછી.

مدت મોદ્દત્ Time વખત.

باز બાઝ્ Back પાછો.

(گفتن) گفت ગોફ્ત્ Said કહ્યું.

دروغ દરૂગ્ A lie જુઠું.

(گفتن) مگوي મીગુઈ Thou sayest તું બોલે છે.

مرا મરા To me મંને.

نہ ન Not નથી.

باوي બાવયે With him તેની સાથે.

P. آويزد مي آويزد A. بياويزد In. (در آويختن) در آويخت દર આવીખ્ત્ Struggled વળગી પડ્યો.

تكذيب તક્ઝિબ્ Reproach ઠપકો.

بسيار બેસ્યાર્ Very ઘણોજ.

ديانتدار દીઆનતદાર્ Honest; trustworthy પ્રમાણીક.

گاهي ગાહી Any time કોઈ પણ વખત.

خيانت ખીઆનત્ Dishonesty જુચાઈ.

با બા With સાથે.

مناقشہ મોનાકેશેહ Quarrel કજીયો.

سزا સઝા Punishment સજા.

P. يابد مي يابد A. يابد In. (يافتن) خواهي يافت ખાહીયાફ્ત્ Thou wilt obtain તને મળશે.

ناچار નાચાર્ Helpless' લાચાર.
(شدن) شد શોદ્ Became થયો.
احوال એહેવાલ્ Account હેવાલ.
بر બર્ Upon ઉપર.
کاغذي કાગઝી Paper એક કાગળ.
P. مينويسد A. نويسد In. (نوشتن) نوشت નવેસ્ત્ Wrote લખ્યો.
(نمودن) نمود નમુદ્ Showed બતાવ્યો.
(رفتن) برو બેરો Go જા.
نزد નઝદ્ Near નજદીક.
دكان દુકાન્ Shop દુકાન.
سه સે Three ત્રણ.
روز રૂઝ્ Days દિવસ.
(نشستن) بنشين બેનશીન્ Sit બેસ.
هيچ હીચ્ Anything કાંઈ પણ.
(گفتن) مگو મગૂ Do not say ના કેહેતો.
چهارم ચેહારોમ્ Fourth ચોથો.
طرف તરફ્ Direction બાજુએ.
سلام સલામ્ Salutation સલામ.
سواي સેવાએ Except સિવાયે.
جواب જવાબ્ Answer જવાબ.
آنجا આનજા That place તે જગા.
نقد નકદ્ Money પૈસા.
(خواستن) بخواه બેખાહ્ Ask માગજે.
آنچه આનચે Whatever જે કાંઈ.
(گفتن) بگويد બેગૂયદ્ May speak કેહે.
(خبر كردن) خبركن ખબરકુન્ Inform ખબર કરજે.
موافق મુવાફક્ According to માફક; પ્રમાણે.
حشمت હેશમત્ Pomp દબદબો.
بسيار બેસ્યાર્ Much; great ઘણા.
P. مي بيند A. بيند In. (ديدن) ديد દીદ્ Saw જોયું.
اسپ અસ્પ્ Horse ઘોડો.

استاده کرد (استاده کردن) એસ્તાદેહકર્દ Caused to stand ઉભો રાખ્યો.

برادر બેરાદર Brother ભાઈ.

اي અયે Oh! અરે!

گاهي ગાહિ Any time કોઈ વખતે.

اندک અનદક A little જરા.

سر સર Head માથું.

P. مي جنباند A. جنباند In. جنبانيد (جنبانيدن) જોમબાનીદ Shook હલાવ્યુ.

P. مي ترسد A. ترسد In. مي ترسيد (ترسيدن) મીતરસીદ Was fearing બીહતો હતો.

هرگاه હરગાહ When જ્યારે.

کجا કુજા Where ક્યાં.

کدام કોદામ Which કોણ.

شخص શખસ Person માણસ.

حاضر હાઝેર Present હાજર.

بگو (گفتن) બેગૂ Speak કેહે.

شايد શાયદ Perhaps કદાચ.

فراموش کرده باشم (فراموش کردن) ફરામુશકર્દેહે બાશમ I must have forgotten હું ભુલીગયો હોઈશ.

راست રાસ્ત Truth સાચું.

حالا હાલા Now હમણા.

ياد آمد (ياد آمدن) યાદઆમદ Recollected યાદ આવ્યું.

القصه અલકેસ્સેહ In short ટુંકામાં.

P. عذر مي نمايد A. عذر نمايد In. عذر نمود (عذر نمودن) ઓઝરનમુદ Asked pardon માફ માગી.

حکايت چهارم હેકાયતે ચેહારોમ Story IV. વારતા ચોથી.

کس કસ Person પુરૂષ; માણસ.

مال માલ Goods માલ.

پيرزني પીરઝની An old woman એક બુઢી ઓરત.
هرگاه હરગાહ Whenever જ્યારે.
هردو હરદૂ Both બન્ને.
(گرفتن) خواهيم گرفت ખાહીમ ગેરેફ્ત We will take હમો લેઈશું.
چند ચન્દ Several કેટલાક.
شريک શરીક Partner ભાગીઓ.
P. ميرد مي A. ميرد In. (مردن) مرد મોર્દ Died મરીગયો.
حالا હાલા Now હવે.
(دادن) بده બેદેહ Give આપ.
ديگر દીગર The other બીજો.
ترا તોરા To thee તને.
P. ميرد مي A. ميرد In. (مردن) مرده મોર્દેહ Dead મુએલો.
P. ميسازد A. سازد (ظاهرساختن) ظاهرساخت ઝાહેર સાખ્ત Declared જાહેર કીધો.
هرچند હરચન્દ Whatsoever ગમે એટલી.
(مبالغه کردن) مبالغه کردم મોબાલગે કરદમ I protested હું સામે થઈ.
ليکن લીકેન But પણ.
(شنيدن) نشنيد નશનીદ Did not hear સાંભળ્યું નહિ.
همه હમેહ All બધો.
مذکور મઝકુર Above-said ઉપર કહેલો.
تامل તઅમોલ Consideration વિચાર.
P. ميدريابد A. دريابد (دريافتن) دريافت દરયાફ્ત Thought ધારયું.
بي બી Without વગર.
تقصير તકસીર Crime ગુનાહ.
بيتقصير બીતકસીર Innocent નિરપરાધી.
(فرمودن) فرمود ફરમૂદ Ordered હુકમ કીધો.
اول અવ્વલ At first પેહેલે.
شرط શર્ત Condition બોલી.
(کردن) کرده بودي કર્દેહબુદી Thou hadst made તેં કીધી હતી.

بیار (آوردن) બેયાર Bring લાવ.
بگیر (گرفتن) બેગીર્ Take લે.
تنها તનહા Alone એકલો.
چگونه ચેગૂનેહ્ How કેમ.
بیابی (یافتن) બેયાબી Thou wilt obtain તને મળશે.
لاجواب લાજવાબ Answerless જવાબ વગરનો.

حکایت پنجم હેકાયતે પનજોમ STORY V. વારતા પાંચમી.

غلامی ગોલામી A slave એક ગુલામ.
از અઝ્ From થી.
صاحب સાહેબ્ Master ધણી.
گریخت (گریختن) ગોરીખ્ત્ Fled નાહાસીગયો.
آنجا આનજા There ત્યાં.
دید (دیدن) દીદ Saw જોયો.
چرا ચેરા Why શાને માટે.
گریختی (گریختن) ગોરીખ્તી Didst thou fly? તું નાહાસીગયો.
دست દસ્ત્ Hand હાથ.
دامن દામન્ Skirt દામન; ચાર.
خواجه ખાજેહ્ Master ધણી.
هستی (هستن) હસ્તી Thou art તું છે.
یافته ام (یافتن) યાફ્તેહ્અમ્ I have obtained મને મળ્યો છે.
القصه અલ્કેસ્સેહ્ In short ટુંકામાં.
دریچه દરીચેહ્ Window બારી.
بیک بار બેયક્બાર્ At once એકી વખતે.
سرها સરહા Heads માથાં.
بیرون બીરૂન્ Out બાહેર.
کنید (کردن) કુનીદ Make કરો.

(بیرون کردن) بیرون کنید " • બીરૂન કુનીદ Take out બાહેર કાઢો.

جلاد જલ્લાદ Executioner જલ્લાદ.

شمشیر શમ્શીર્ Sword તરવાર.

P. میزند A. زند In. (زدن) بزن બેઝન્ Strike માર.

درحال દરહાલ્ At the same moment તેજ વખતે.

اندرون અનદરૂન્ Within અંદર.

(کشیدن) کشید કશીદ Drew ખેંચ્યું.

اصلا અસલન The least જરાકપણ; લેશભાર.

(جنبیدن) نرجنبید નજેમ્બીદ Did not move હાલ્યો નહિ.

حکایت ششم હેકાયતે શેશોમ્ STORY VI. વારતા છઠ્ઠી.

صرافي સર્રાફી A banker એક સરાફ.

تقاضا نمود તકાઝાનમુદ્ Demanded માગ્યા.

انکار کرد એનકારકર્દ Denied નાકબુલ કર ગયો.

قسم خورد કસમ્ખોર્દ Took an oath સોગંદ ખાધા.

تامل کرد તમ્મોલકર્દ Considered વિચાર કીધો.

کس કસ્ Person માણસ.

مگو મગુ Do not say ના કેહેતો.

فلان ફલાન્ Such ફલાણો.

P. میدهد A. دهد In. (دادن) نمیدهد નમીદેહદ્ Does not give નથી આપતો.

تدبیري તદબીરી A contrivance એક યુકિત.

P. میطلبد A. طلبد In. (طلبیدن) طلبید તલબીદ્ Called [બોલાવ્યો.

کارها કારહા Works કામો.

پیش પીશ Near નજદીક.

تنها તન્હા Alone એકલો.

(توانستن) نمیتوانم નમીતવાનમ I cannot હું (કરી) શકતો નથી.

نائب નાએબ્ Deputy મદદનીશ.
زیراکہ ઝીરાકે Because કારણ કે.
معتدین મોતદયેયન્ Trustworthy વિશ્વાસુ.
(قبول کردن) قبول کرد કબુલકર્દ Accepted કબુલકીધું.
خوش ખુશ્ Pleased ખુશી.
P. میگردد A. گرد In. (گردیدن) گردید ગરદીદ્ Became થયો.
(خواستن) باخواه બેખાહ્ Demand માગ.
البتہ અલબત્તે Of course અલબતાં.
مذکور મઝકૂર Above-said ઉપર કહેલો.
روي રૂઈ Face ચેહેરો. [આવો, આવો.
P. مي آید A. بیاید In. (آمدن) بیا بیا બેયાબેયા Come, come
خوش آمدي ખુશ્આમદી Thou art welcome તું ભલે આવ્યો.
فراموش کرده بودم ફરામૂશકર્દહબુદમ I had forgotten હું ભુલી ગયો હતો.
دیشب દીશબ્ Last night ગઈ રાતે.
(یاد آمدن) یاد آمد યાદ્આમદ Recollected યાદ આવ્યું.
طمع તમ્અ્ Ambition લોભ.
نیابت નીઆબત્ Deputyship મદદનીશપણું.
امروز એમરૂઝ્ To-day આજે.
(شنیدن) شنیدم શનીદમ્ I heard મેં સાંભળ્યું.
کاري કારી A work એક કામ.
بزرگ બોઝોર્ગ્ Great મોટું; મહાન.
شکر શોક્ર્ Thanks શુકરાનાં; ઉપકાર.
مرتبہ મર્તબેહ્ Dignity મરતબો; ઓહ્દો.
(تلاش کردن) تلاش خواهم کرد તલાશ્ખાહમકર્દ I will search for હું શોધીશ.
بدین બેદીન્ With this આ એથી.
حیلہ હીલેહ્ Pretence બાહાનું. [કીધો.
(رخصت کردن) رخصت کرد રોખ્સતકર્દ Dismissed રૂખસત

حکایت هفتم હેકાયતે હફતોમ STORY VII. વારતા સાતમી.

همسایهٔ હમસાઈએ Neighbouring પડોસની.

دشمني દોશમની Enmity દુશમની.

P. مي دارد A. دارد In. (داشتن) داشت દાશત Kept; had રાખતી.

شبي શબી One night એક રાત્રે.

مي મએ Wine દારૂ.

P. مي خورد A. خورد In. (خوردن) خورد ખોર્દ Drank પીધો.

مست મસ્ત Intoxicated છાકટી.

(کشتن) کشت કોશત Killed મારીનાખ્યું.

(انداختن) انداخت અનદાખ્ત Threw નાખ્યું.

صباح સબાહ Morning સવાર.

تهمت તોહ્હમત Accusation આળ; તોહોમત.

P. مي نهد A. نهد In. (نهادن) نهاد નેહાદ Placed મુકયું.

خلوت ખેલવત A private room એક ખાનગી ઓરડો.

(ترسانيدن) ترسانيد તરસાનીદ Terrified બીવડાવી.

راست રાસ્ત True સાચું.

(گفتن) بگو બેગુ Speak બોલ.

وگرنه વગરનહ Or else નહિ તો.

(قسم خوردن) قسم خورد કસમખોર્દ Took an oath સોગંદ ખાધા.

(انكار كردن) انكار كرد એનકારકર્દ Denied નામુકકર ગઈ.

روبروي من રૂબરૂએમન Before my face; in my presence મારી સામા.

برهنه બરહેનેહ Naked નાગી.

حيا હયા Shame શરમ.

سر સર Head માથું.

(فرو كردن) فرو كرد ફરૂકર્દ Bent down નીચું કીધું.

كشته شدن કોસ્તેહશુદન To be killed મરવું.

لیکن લીકેન્ But પણ.

زنهار ઝેનહાર્ Ever કદીબી.

فریادي ફરીયાદી Complaining ફરિયાદ કરતી.

P. باور میکند A. باور کند In. (باورکردن) باورکنم બાવર્કુનમ્
I may accept હું કબુલ કરૂં.

(منع کردن) منع کرد મનેકર્દ Refused ના પાડી.

(اقرارکردن) اقرار کرد એક્રારકર્દ Confessed કબુલ કીધું.

تقصیر તકસીર્ Crime ગુનાહ.

بر બર Upon ઉપર.

دار દાર્ Gallows ફાંસીનું લાકડું.

P. بردار میکشد A. بردار کشد In. (بردار کشیدن) بردار کشید બરદારકશીદ્ Drew upon gallows, executed. ફાંસી ચડાવી.

حکایت ہشتم હેકાયતે હશતોમ Story VIII. **વારતા આઠમી.**

کیسهٔ કીસ્સેઈ A purse એક થેલી.

سربمهر સર્બેમોહર્ Head with seal, *i.e.*, sealed સીલબંધ.

همچنان હમચનાન્ In the same manner તેવીજ રીતે.

(گشادن) گشاد ગોશાદ Opened ખોલી.

فلوس ફલુસ્ Copper coins તાંબાના પૈસા.

(دیدن) دید દીદ્ Saw જોયા.

P. مي نمايد A. نمايد In. (مواخذه نمودن) مواخذه نمود મવાખઝેહ નમુદ્ Entered into a dispute તકરાર કરવા લાગ્યો.

برو બેરો Go જા.

دروغ દરૂગ્ A lie જુઠું.

چنانکه ચનાન્કેહ્ Such as જેવી.

(راندن) راند રાન્દન્દ્ Drove out હાંકી કાહાડ્યો.

(عرض کردن) عرض کرد અર્ઝકર્દ Described બયાન કીધું.
سلطان સોલતાન King રાજા.
اندک અનદક A little જરા.
تامل نموده તમમોલ નેમુદેહ Having considered વિચાર કરીને.
مسند મસનદ Carpet ગાલીચો.
نو નૌ New નવો.
تخت તખ્ત Throne તખત.
P. پاره مي نمايد A. پاره نمايد In. (پاره نمودن) پاره نمود પારેહનમુદ Tore ફાડ્યો.
فراشي ફર્રાશી A chamberlain ગાલીચો બીછાવનાર.
نوبت નૌબત Turn વારી.
خدمت ખેદમત Service ચાકરી.
لرزه લરઝેહ Shivering ધ્રુજરાં.
اندام અનદામ Body શરીર.
خاطر ખાતેર Heart દીલ.
جمع જમઅ Collected શાંત.
(داشتن) دار દાર Keep રાખ.
خاطر جمع دار ખાતરજમઅદાર Be at rest ધીરજ ધર.
رفوگري રફુગરી A darner એક રફુગર.
كامل કામેલ Clever હુશીઆર.
(بردن) ببر બેબર Take લેઈજા.
(رفوكردن) رفو خواهد كرد રફુખાહદકર્દ Will darn રફુ કરશે.
P. مي دريابد A. دريابد In. (دريافتن) دريافت نخواهد નખાહદ દરયાફત Will not make out ઓળખી નહિ શકશે.
بخوبي બેખુબી With nicety સરસ રીતે.
نيم નીમ Half અરધો.
دينار દીનાર Dinar (a coin) દીનાર (એક જાતનો સીક્કો).
(بخشيدن) بخشيد બખ્શીદ Bestowed બખસ્યો.

شب શબ્ Night રાત.
(گستردن) گسترد ગોસ્તર્દ Spread પાંથર્યો.
درست દોરોસ્ત્ Right; proper દરૂસ્ત; બરાબર.
کہ કેહ્ Who કોણે.
تجاہل نمود તજાહોલનમુદ Pretended ignorance અંજાણપણું બતાવ્યું.
P. مي ترسد A. ترسد In. (ترسيدن) مترس મતર્સ્ Don't fear બીહી ના.
مصلحتي મસ્લેહતી Purpose એક કારણ; એક કામ.
مثل મેસલ્ Like મીશાલ; માફક.
بلي બલી Yes હા.
(ديدن) بيني બીની Thou see'st તું જોએ.
P. مي شناسد A. شناسد In. (شناختن) شناسي શનાસી Wilt thou recognize શું તું પીછાણે?
آري આરી Yes હા.
براي બરાઈએ For the purpose of માટે; કાજે.
ديانت દીઆનત્ Honesty પ્રમાણીકપણું.
اعتماد એઅતમાદ Faith; trust વિશ્વાસ.
تمام તમામ Complete પૂર્ણ.
بنابرين બેનાબરીન્ Therefore તેટલા માટે.
منصب મનસબ્ Post હોદો.
قضا કઝા Kāziship કાજીપણું.
دزدي — دزد هستي દોઝદી Thou art a thief તું ચોર છે.
خداوند ખોદાવન્દ Majesty; Lord સાહેબ; શાહ.
شرمنده શરમન્દેહ્ Abashed શરમીંદો.
زندان ઝેનદાન્ Prison બંદીખાનું.
مالک માલેક્ Owner ધણી.

حکایت نہم હેકાયતે નહોમ. Story IX. વારતા નવમી.

P. گم میشود A. گم شود In. (گم شدن) گم شد ગોમશોદ Was lost ગુમથઈ, જતીરહી.

همه હમેહ All બધા.

بهرکس બેહરકસ To every one હરેકને.

چوب ચુબ Stick લાકડી.

طول તુલ Length લંબાઈ.

برابر બરાબર Equal બરાબર.

هرکه હરેકેહ Whoever જે કોઈ.

قدر કદર Proportion પ્રમાણ.

انگشت અંગોસ્ત Finger આંગળી.

دراز દેરાઝ Long લાંબી.

P. میتراشد A. تراشد In. (تراشیدن) تراشید તરાશીદ Cut કાપી.

چوبہا ચુબહા Sticks લાકડીઓ.

(معلوم کردن) کرد معلوم મઆલુમકર્દ (It) was made out માલમ પડ્યું.

کیست કીસ્ત Who is? કોણ છે ?

حکایت دہم હેકાયતે દહોમ. Story X. વારતા દસમી.

شرط શર્ત Condition કબુલાત.

بازي બાજી A game રમત ; દાવ.

(یافتن) نیابم નયાબમ I do not get હુ નહિ મેળવું.

بازي نیابم બાઝીનયાબમ I don't win the game હુ આ દાવ નહિ જીતું.

آثار આસાર Seer સેર.

گوشت ગોસ્ત Flesh માંસ ; ગોસ.

اندام અનદામ Body શરીર.

(تراشیدن) بتراش બેતરાશ Cut કાપ.

مدعي મોદ્અી The claimant દાવો કરનાર.
ايفا ઈફા Fulfilment બજા લાવવું.
(معاف کردن) معاف کن મઆફકુન્ Forgive માફ કર.
(برہم شدن) برہم شد બરહમ્શોદ્ Became angry ગુસ્સે થયો.
اندک અનદક્ A little થોડો.
زیادہ ઝીઆદેહ્ More વધારે.
P. میتوا ند A. توا ند (توانستن) نتوا نست નતવાનેસ્ત્ Could not (do) નહિ (કરી) શકયો.

حکایت یازدهم હેકાયેત યાઝદહોમ. STORY XI.
વારતા અગીઆરમી.

برادر બેરાદર્ Brother ભાઈ.
مفلس મોફલેસ્ Poor ગરીબ.
راہ રાહ્ Way રસ્તો.
پر પોર્ Full ભરેલી.
زر ઝર્ Gold સોનું.
پارہ પારેહ્ Piece કટકો.
لعل લઅલ્ Ruby લાલ.
(یافتن) یافتند યાફતન્દ Found મળ્યું.
خورد ખોર્દ્ Younger નાનો.
غرض ગરઝ્ Object મતલબ.
P. حاصل میشود A. حاصل شود In. (حاصل شدن) حاصل شد હાસલ્શોદ્ Is obtained પુરી પડી.
حالا હાલા Now હવે.
بزرگ બોઝોર્ગ Elder મોટો.
سیر સૈર્ Travel મુશાફરી.
جہان જેહાન્ World દુન્યા.
قسمت કેસ્મત Division; part હિસ્સા; ભાગ.
کلان કલાન્ Elder મોટો.

حصہ હેસ્સે Share ભાગ; હિસ્સો.
مگر મગર But; except સિવાય.
سال સાલ Year વરસ. [પુછયું.
(P. مي پرسد A. پرسد In. (پرسيدن) پرسيد પોરસીદ Asked
چہ ચેહ What શું.
تمبيہ તમ્બીએહ Punishment ઠપકો; શિક્ષા.
(آغاز;کردن) آغازکرد આગાઝકર્દ Commenced શરૂ કીધા.
بازنمود બાઝનમુદ Repeated બ્યાન કીધું.
شوہر શૌહર Husband ખાવીંદ; ધણી.
کسي કસી Any one કોઈ.
حاضر હાઝર Present હાજર.
اندکي અનદકી A little થોડાક.
نقد નકદ Money પૈસા.
گواہي ગવાહિ Evidence સાક્ષી.
گريان ગેરીઆન Weeping રડતી.
چرا ચેરા Why શાને માટે.
بخوبي બેખુબી Exactly બરાબર; વાજબી.
گواہان ગવાહાન Witnesses સાક્ષીઓ.
(جدا کردن) جدا کرد જોદાકર્દ Separated જુદા કીધા
موم મૂમ Wax મીણ.
بصورت બેસુરત According to the shape આકાર માફક.
P. مي سازد A. نبازد In. (ساختن) بسازيد બેસાઝીદ
Prepare; make બનાવો.
يکسان યકસાન Equal; similar સરખા.
مختلف મોખતલેફ Contrary ઉલટા.
گاہي ગાહી Any time કોઈ વખતે.
چگونہ ચેગુનેહ How કેમ.
P. اقرارميکند A. اقرارکند In. (اقرار کردن) اقرارکرد
એકરારકર્દ Confessed કબુલ કીધું.

عتاب અતાબ્ Anger ગુસ્સો.
(دہانیدن) دہانید દહાનીદ્ Caused to be given અપાવ્યો.

حکایت دوازدهم હેકાયતે દુવાજદહોમ. STORY XII.
વારતા બારમી.

جواني જવાની A youth એક જવાન.
پیرمردي પીરમર્દી An old man એક બુઢો માણસ.
صد સદ્ Hundred સો.
(انکار کردن) انکار کرد એનકારકર્દ Denied નાગુકકર ગયો
(دادن) ندادهٔ નદાદેઈ Thou hast not given તે નથી આપ્યા.
P. ظاہر میںنمایید A. ظاہر نمایید In. (ظاہر نمودن) ظاهر نمود
ઝાહેરનમુદ્ Declared જાહેર કીધું.
بتو બેતો To thee તને
گواه ગવાહ્ Witness સાક્ષી.
سوگند સૌગંદ. Oath સોગંદ.
گریان ગેરીઆન Weeping રડતો.
هیچ હીચ્ Any કાંઈ, કશી.
باک બાક્ Fear ધાસ્તી.
نیست નીસ્ત્ Has not નથી.
بارها બારહા Many times ઘણીક વખત.
آنوقت આનવકત્ That time જે વખત.
کجا કોજા Where કયાં.
(نشستہ بودن) نشستہ بودی નિશિસ્તાહબુદી Thou wast
sitting તું બેઠો હતો.
زیر ઝીર્ Under નીચે ; હેઠળ.
درختي દેરખ્તી A tree એક ઝાડ.
گواه تست ગવાહેતોસ્ત્ Is thy witness તારો શાહેદ છે.
(تبسّم کردن) تبسّم کرد તબસુમકર્દ Laughed હસ્યો.
مہر મોહર Seal મોહોર્.

البته અલબત્તેહ્ Of course અલબતાં.
بعد બઅદ After પછી.
ساعتي સાઅતી An hour એક કલાક.
P. میرسد A. رسد رسیده باشد રસીદેહબાશદ May have reached પુગો હશે.
P. میطلبد A. طلبد میطلبد મીતલબદ્ Calls બોલાવે છે.
غمگین ગમગીન્ Sorry દલગીર.
کدام કોદામ Which કયું.
(معلوم شدن) معلوم میشود મઅલુમ મીશવદ Is known માલમ પડે છે.
الزام અલ્જમ Confusion ગભરાટ.

حکایت سیزدهم હેકાયતે સીજદહોમ STORY XIII.
વારતા તેરમી.

ماهي گیري માહીગીરી A fisherman એક મછીમાર.
ماهیان માહીઆન્ Fishes માછલીઓ.
دریا દરીઆ Sea દરીઓ.
P. میگیرد A. گیرد In. (گرفتن) گرفتي ગેરેફતી Used to catch પકડતો.
بازار બાઝાર Market બજાર.
P. مي فروشد A. فروشد In. (فروختن) فروختي ફરૂખ્તી Used to sell વેચતો.
زنده ઝેન્દેહ્ Living જીવતી.
خوب ખુબ્ Fine સારી.
(فروختن) بفروشم બેફરૂશમ્ I sell હું વેચું.
زیاده ઝીયાદેહ્ More વધારે.
فلوس ફલૂસ્ Copper coins ઢોંઢિયાં.
مصلحت મસ્લહત્ Advisable course ઘટતો માર્ગ.
(بردن) برم બરમ્ I may take હું લઈ જાઉં.

انعام એનઆમ્ Reward ઈનામ.
خوشنود ખુશનુદ્ Pleased ખુશી.
حاضر હાઝર્ Present હાજર.
گوش ગોશ્ Ear કાન.
ماهي માહી A fish એક માછલી.
اينقدر ઈનકદર્ This much આટલા બધા.
شرم શર્મ Shame શરમ.
زيراكه ઝીરાકેહ Because કારણ કે.
نر નર્ Male નર.
يا યા Or અથવા.
ماده માદેહ્ Female માદા.
خنثي ખોનસા Hermaphrodite હીજડો. [હસ્યો.
P. خندد مي A. خندد In. (خنديدن) خنديد ખનદીદ Laughed

حكايت چهاردهم હેકાયતે ચેહારદહોમ. Story XIV. વારતા ચઉદમી.

سوداگران સોદાગરાન્ Merchants સોદાગરો; વેપારીઓ.
اسپان અસ્પાન્ Horses ઘોડા.
(عرض نمودن) عرض نمودند અર્જનમુદન્દ્ Showed બતાવવામાં આવ્યા.
P. خرد مي A. خرد In. (خريدن) خريد ખરીદ Purchased ખરીદ કીધા.
دو لك દોલક્ Two lācs બે લાખ.
زياده જ્યાદેહ્ More વધારે.
قيمت કીમ્મત. Price કિમ્મત.
ملك મોલક્ Country દેશ.
باز બાઝ્ Again પાછા.
(آوردن) بياريد બેયારીદ્ Bring લાવજો.
(رخصت شدن) رخصت شدند રોખસતશોદન્દ Took leave રૂખસત લીધી.

حالت હાલત્ State હાલત.
خوشي ખુશી Pleasure ખુશી.
مستي મસ્તી Intoxication છાકટાપણું.
اسامي અસામી Names નામો.
جميع જમીઅ All બધા ; સર્વ.
احمقان અહ્‌મકાન્ Fools મૂર્ખો.
P. مینویسد A. نویسد In. (نوشتن) بنویس બેનવીસ્ Write લખો.
اوّل અવ્વલ્ First પેહેલું.
نامها નામહા Names નામો.
حضرت હઝરત Majesty સાહેબ.
بي ضامني બીઝામની Without security જામીન વગર.
اطلاع એત્તલાઅ Information ખબર.
مساکن મસાકેન્ Residence રેહેઠાણ.
(عنایت شدن) عنایت شد એનાયતશોદ્ Was bestowed બક્ષીસ થયા, અપાયા.
علامت અલામત્ Sign નિશાની.
حماقت હમાકત Foolishness મૂર્ખાઈ.
دفتر દફતર્ Book દફતર ; ચોપડી. [હું કાઢી નાંખીશ.
(ماحو کردن) ماحو خواهم کرد મહવખાહમકદ્ I shall erase
آنجا આનજા There તે જગોએ.

حکایت پانزدهم હેકાયતે પાન્જદહોમ Story XV. વારતા પંદરમી.

روزي રૂઝી One day એક દિવસ.
شاعري શાએરી A poet એક કવિ.
تقصيري તક્સીરી A fault; a crime એક વાંક.
جلاد જલ્લાદ્ Executioner જલાદ.
(کشتن) بکش બેકોશ્ Kill માર.
لرزه લરજેહ્ Trembling ધ્રુજરાં.

اندام અનદામ્ Body શરીર.
ندیمي નદીમી A courtier એક દરબારી.
نامردي નામરદ્દી Cowardice હીચકારાપણું.
بیجگریست બીજેગરીસ્ત્ Is unmanliness બાયલાપણું છે.
این چنین ઈન્ચનીન્ This much એટલાબધા.
مردي મરદી Thou art a brave man તું મરદ છે.
تا તા That કે.
P. برخیزد مي A. برخیزد In. (برخاستن) برخیزم બરખી-
જમ I may get up હું ઉઠી જાઉં.
لطیفه લતીફેહ્ Wit ટોચકો; તુકતો.
(معاف کردن) معاف کرد મઆફકર્દ Pardoned માફ કીધા.

حکایت شانزدهم હેકાયતે શાંજદહોમ. Story XVI.
વારતા સોળમી.

کوزي કુઝી A humpbacked person એક ખુંધો.
پشت પોસ્ત્ Back પીઠ.
راست રાસ્ત્ Straight; proper આખી; સીધી.
(شدن) شود શવદ્ May become થાય
یا યા Or અથવા.
همچو હમ્ચુ Like માફક.
کوز કુજ Hump; crooked ખુંધી; વાંકી.
P. گردد مي A. گردد In. (گشتن) گردد ગર્દદ્ Become થાય.
(دیدن) مي بینند મીબીનન્દ્ They see તેઓ જોયેછે.

حکایت هفدهم હેકાયેત હફદહોમ Story XVII.
વારતા સતરમી.

هرروز હરરૂઝ્ Every day દરરોજ.
شش શેશ્ Six છ.
نان નાન્ Bread રોટલા.

P. مي خرد A. خرد In. (خريدن) ميخريد મીખરીદ Purchased ખરીદતો.

دوستي દુસ્તી A friend એક મિત્ર.

ازوي અઝવયે From him તેનાથી.

ناني નાની A loaf એક રોટલો.

P. مي دارد A. دارد (نگاه داشتن) نگاه ميدارم નેગાહમીદારમ I watch હું તપાસું છું.

(انداختن) مي اندازم મીઅન્દાજમ I throw away હું ફેંકીદેઉંછું.

(واپس كردن) واپس ميكنم વાપસમીકુનમ I return હું પાછી આપુંછું.

قرض કર્જ Debt કરજ.

P. مي فهمد A. فهمد In. (فهميدن) نمي فهمم નમીફહમમ I do not understand હું સમજતો નથી.

صاف સાફ Clear ખુલ્લું.

(گفتن) بگو બેગુ Speak કહે; બોલ.

خوشدامن ખુશદામન Mother-in-law શાસુ.

مادر માદર Mother માતા.

پدر પેદર Father પિતા.

پسران પેસરાન Sons છોકરાઓ.

حكايت هجدهم હેકાયતે હજદહોમ. Story XVIII. વારતા અઢારમી.

امير અમીર Nobleman અમીર.

تيمور لنگ તૈમુરલન્ગ Tamerlane તેમુરલંગ.

بهندوستان બેહેન્દુસ્તાન In India હિન્દુસ્તાનમાં.

P. مي رسد A. رسد In. (رسيدن) رسيد રસીદ Arrived આવ્યો.

مطربان મોતરબાન Singers ગવઈઆ.

بزرگان બોઝોર્ગાન Great men મહાન પુરૂષો.

كامل કામેલ Clever હુશીઆર.
مطربي મોતરબી A singer એક ગવૈયો.
نابينا નાબીનાં Blind આંધળો.
سرود સરૂદ Song રાગ ; ગાણું.
دولت દૌલત Dolat માણસનું નામ.
دولت દૌલત Wealth દોલત.
هم હમ Also પણ ; બી.
كور કૂર Blind આંધળી.
لنگ લન્ગ Lame લંગડો.
بوي બેવએ To him તેને.

حكايت نوزدهم હેકાયેતે નુજદહોમ. Story XIX.
વારતા ઓગણીસમી.

طبيب તબીબ Doctor, physician વૈદ.
شكم શેકમ Belly પેટ.
درد દર્દ Pain દરદ : દુઃખ.
دوا દવા Medicine દવા.
امروز એમરૂજ To-day આજે.
P. سوزد مي A. سوزن In. (سوختن) سوخته સુખ્તેહ Burnt બળેલી.
چشم ચશ્મ Eye આંખ.
اي અએ Oh! અરે! ઓ!
نسبت નેસ્બત Relation ; connection સંબંધ.
چشمت ચશ્મત Thy eye તારી આંખ.
درست દોરોસ્ત Right ; good સારી.

حكايت بيستم હેકાયેતે બીસ્તોમ. Story XX.
વારતા વીશમી.

شاعري શાએરી A poet એક કવિ.
رنجيد (رنجيدن) ; રન્જીદ Was grieved દલગીર થયો.

شمشیر શમ્શીર્ Sword તરવાર.
تا તા Until જાંહાં સુધી.
(آورده شدن) آورده شود આવર્દેહશવદ May be brought લાવવામાં આવે.
سیلی ها સીલીહા Slaps તમાચા.
P. می زند A. زند In. (زدن) بزنید બેઝનીદ Strike મારો.
(تبسم نمودن) تبسم نمود તબસ્સોમ નમુદ Laughed હસ્યો.

حکایت بیست و یکم હેકાયતે બીસ્તોયકોમ. Story XXI. વારતા એકવીશમી.

توانگری તવંગરી A rich man એક તવંગર.
(مدح کردن) مدح کرد મદહકર્દ Praised વખાણ કીધી.
(هجو کردن) هجو کرد હજુકર્દ Spoke ill બદગોઈ કીધી.
دروازه દરવાજેહ Door દરવાજો.
P. می میرد A. میرد In. (مردن) بمیری બેમીરી Thou mayest die તું મરણ પામે.
مرثیه મરસીયે Funeral song મરસીયો.

حکایت بیست و دوم હેકાયતે બીસ્તો દોવ્વોમ. Story XXII વારતા બાવીશમી.

خواب ખાબ Dream સ્વપ્નો.
تمام તમામ All સર્વે; બધા.
دندانها દન્દાન્હા Teeth દાંતો.
منجمی મોનજ્જમી An astrologer એક નજુમી.
تعبیر તઅબીર્ Interpretation સમજ.
اولاد અવલાદ્ Descendants કુટુંબ.
اقارب અક્‌ારબ્ Relation સગાંવહાલાં.

(مُردن) مُرد خواهند ખાહન્દ્મોર્દ્ Will die મરણ પામશે.
خشم ખેશ્મ્ Anger ગુસ્સો.
قید کرد કૈદકર્દ્ Imprisoned કેદ કીધો.
زیادهتر જ્યાદેહ્તર્ Longer વધારે લાંબી.
P. زید A. میزید In. (زیستن) زیست خواهند ખાહન્દ્જીસ્ત
Will live જીવશે.
نکته નોક્તેહ્ Wit ટુચકો.

حکایت بیست و سوم હેકાયેતે બીસ્તોસેવ્વોમ. Story XXIII. વારતા તેવીસમી.

مرتبه મરતબેહ્ Dignity મરતબો.
تهنیت તહ્નીઅત્ Congratulation મુબારકબાદી.
کیستی કીસ્તી Who art thou? તું કોણ છે?
دوست દુસ્ત્ Friend મિત્ર.
قدیم કદીમ્ Old જુનો.
ام અમ્ I am હું છઉં.
تعزیت તઅજીઅત્ Condolence દીલાસો.
کور કુર્ Blind આંધળો.

حکایت بیست و چهارم હેકાયતે બીસ્તોચેહારોમ. Story XXIV. વારતા ચોવીશમી.

جنگ જંગ્ War લડાઈ.
شکست શેકસ્ત્ Defeat હાર
فوج ફોજ્ Army લશકર.
اسباب અસ્બાબ્ Baggage સરસામન.
سر સર્ Head માથું.
منزل મનજલ્ Destination મથક.

قدري કદ્રી A little 'થોડાક.

برنج બેરન્જ્ Rice ચોખા.

P. مي پزد A. پزد In. (پختن) بپز બેપજ્ Cook રાંધ ; પકાવ.

گرسنه ગોરસનેહ્ Hungry ભુખ્યો.

سبو સબુ An earthen pot હાલ્લું.

آتش આતશ્. Fire આતસ.

دور દુર્ Far; at a distance વેગળો.

سگي સગી A dog એક કુતરો.

غصه ગોસ્સેહ્ Angry ગુસ્સે.

احمق અહમક્ Fool મુરખ. [તું હસ્યો.

(خنده کردن) خنده کردي ખન્દેહકરદી Thou didst laugh

سبب સબબ્ Reason કારણ.

چيست = چه است ચીસ્ત્ What is શું છે ?

خاموش ખામુશ્ Quiet મુંગો. [રહ્યો.

P. مي ماند A. ماند In. (ماندن) ماند માન્દ્ Remained

تازيانه તાજીયાનેહ્ Whips ચાબકા.

شکار શેકાર્ Hunting શિકાર.

صد સદ્ Hundred સો.

شتر શોતોર્ Camel ઊંટ.

اسباب અસ્બાબ્ Goods માલ ; સામન.

باورچي خانه બાવરચીખાનેહ્ Cook-room બબરચીખાનું

همراه હમ્રાહ્ Together સાથે.

امروز એમ્રૂજ્ To-day આજે.

مشت મોશ્ત્ Handful મુઠીભર.

هم હમ્ Also પણ.

P. ميگزارد A. گزارد In. (گزاشتن) نگزاشت નગોજાસ્ત્ Did not leave નહીં છોડચા.

عذر ઓઝ્ર્ Pardon માફ.

تقصيرات તક્સીરાત્ Faults વાંક ; તકસીર.

حکایت بیست و پنجم . હેકાયતે બીસ્તોપનજોમ.

STORY XXV. વારતા પચીશમી.

مرغي મોરગી A bird એક પક્ષી.
درختي દેરખ્તી A tree એક ઝાડ.
حاضران હાજેરાન Those who were present જેઓ હાજર હતા તેઓ.
تير તીર Arrow તીર.
كمان કમાન Bow કમાન.
P. خطا میکند A. خطا کند In. (خطا کردن) خطا کرد ખતાકર્દ Missed the aim નેમ ચુકીગયો. [ગયું.
P. مي پرد A. پرد In. (پريدن) پريد પરીદ Flew away ઉડી
خجل ખજેલ Ashamed શરમીંદો.
دفع દફઅ Avoidance દૂર
خجلت ખેજલત Shame શરમ.
جان જાન Life જીંદગી.
رحم રહમ Mercy દયા.
قصدا કસ્દન Intentionally ધારણાથી; જાણીજોઈને.

حکایت بیست و ششم હેકાયતે બીસ્તોશેશોમ.

STORY XXVI. વારતા છવીશમી.

طوطي તુતી A parrot એક પોપટ. [પાળ્યો.
P. مي پرورد A. پرورد In. (پروردن) پرورد પરવર્દ Brought up
زبان ઝબાન Language ભાષા.
پارسي પારસી Persian ફારસી.
P. آموزد مي A. بياموزد In. (آموختن) آموخت આમુખ્ત Taught શીખવ્યું.
جواب જવાબ Answer જવાબ.
چه ચેહ What શું.

شک શક્ Doubt શક.
روزي રૂઝી One day એક દિવસ.
بازار બાઝાર્ Market બજાર.
P. مي‌فروشد A. فروشد In. (فروختن) ફરૂખ્તન્ To sell વેચવાને
برد બોર્દ્ Carried લઈ ગયો.
قيمت કીમ્મત્ Price કિમ્મત.
(ظاہر نمود ن) ظاہر نمود ઝાહેરનમુદ્ Declared જાહેર કીધી.
مغلي મોગલી A Mogul એક મોગલ.
لايق લાયક્ Fit, worthy લાયક.
خوشنود ખુશ્નુદ્ Pleased ખુશી.
P. مي خرد A. خرد In. (خريدن) خريد ખરીદ્ Purchased
ખરીદ કીધો.
شرمنده શરમન્દેહ્ Ashamed શરમીંદો.
پشيمان પશીમાન્ Penitent પશીમાન.
P. مي گردد A. گردد In. (گرديدن) گرديد ગરદીદ્ Became [થયો.
حماقت હમાકત્ Folly મુરખાઈ.
تبسم તબસ્સોમ્ Laughter હસવું.
(آزاد کردن) آزاد کرد આઝાદ્કર્દ્ Set free છુટો કીધો.

حکايت بيست و هفتم હેકાયતે બીસ્તોહફતોમ.

Story XXVII. વારતા સતાવીસમી.

مع મઅ With સાથે.
شاهزاده શાહ્ઝાદેહ્ Prince શાહજાદો
هوا હવા Air; weather હવા; ઋતુ.
P. ميشود گرم A. گرم شود In. (گرم شدن) گرم شد ગર્મ્શોદ્
Became hot ગરમ થઈ.
لباده લબ્બાદેહ્ Overcoat ડગલો; પેહેરણ
دوش દૂશ્ Shoulder ખાંધ.

مسخره મસ્‌ખરેહ Jester મશ્કરો.
بار બાર્‌ Burden બોજો.
خر ખર્‌ Ass ગધેડો.

حکایت بیست و هشتم હેકાયતે બીસ્તોહશતોમ
STORY XXVIII. વારતા અઠાવીસમી.

دانشمندی દાનેશમન્દી A wise man એક દાનાવ.
مسجدی મસ્‌જદી A mosque એક મસીદ.
P. میگوید A. گوید In. (وعظ گفتن) وعظ میگفت વઅઝમીગોફ્ત્‌ Preached વાએજ કરતો.
مجلس મજ્‌લેસ્‌ Assembly; concourse ટોળું; મંડળી.
P. میگرید A. گرید In. (گریستن) میگریست મીગેરીસ્ત્‌ Was weeping રડતો હતો.
اثر અસર્‌ Effect અસર.
چگونه ચેગુનેહ્‌ Of what sort કેવી તરેહનું.
(گریستن) میگرئی મીગેરીઈ Dost thou weep? તું રડેછે?
بلکه બલ્કેહ્‌ But પણ.
خصی ખસી A goat એક બકરો.
P. دوست می دارد A. دوست دارد In. (دوست داشتن) دوست میداشتم દુસ્તમીદાસ્તમ્‌ I loved હું ચાહતો.
پیر પીર્‌ Old બુઢો.
(مردن) مرد મોર્દ્‌ Died મરી ગયો.
ریش રીશ્‌ Beard દાઢી.
P. می جنبد A. جنبد In. (جنبیدن) می جنبد મીજોમ્બદ Shakes હાલેછે.
(یاد آمدن) یاد می آید યાદ્‌મીઆયદ્‌ Comes to recollection યાદ આવેછે.
دراز દેરાઝ્‌ Long લાંબી.

حکایت بیست و نہم હેકાયતે બીસ્તોનહોમ STORY XXIX.
વારતા ઓગણતીશમી.

دستار દસ્તાર્ Turban પાઘડી.

P. میگریزد A. گریزد In. (گریختن) گریخت ગોરીખ્ત્

Ran away નાહાસી ગયો.

گورستان ગુરસ્તાન્ Church-yard મસાણ ; ઘોર.

باغ બાગ Garden બાગ.

نیز નીઝ્ Also પણ ; બી.

آخر આખર્ At length છેવટે.

سبب સબબ્ Reason કારણ.

حکایت سی ام હેકાયતે સીરઓમ STORY XXX.
વારતા તીસમી.

وزیر વઝીર. Minister વઝીર.

خرما ખોર્માં Date ખજુર.

تخم તોખ્મ્ Stones ઠળીઆ.

بعد બઅદ્ After પછી.

خوار ખાર્ Glutton એઢી ; ખાધરો.

هستي હસ્તી Thou art તું છે.

جہان پناہ જેહાન્પનાહ્ Shelter of the world; hence, majesty જેહાનનો છાયો, એટલે પાદશાહ.

P. مي گذارد A. گذارد In. (گذاشتن) گذاشتند ગોઝાસ્તન્દ્

Have left છોડ્યો છે.

حکایت سی و یکم હેકાયતે સીઓયેકુમ STORY XXXI.
વારતા એકત્રીસમી.

اسکندر એસ્કનદર Alexander સેકંદર.

حاضران હાજેરાન્ Those present જેઓ હાજર હતા તે.

کاهي ગાહી Any time કોઈ વખતે.

(محروم کردن) محروم نکردم મહરૂમ્ નકર્દમ્ I have not disappointed મેં નાઉમેદ કીધા નથી.

هرکس હરકસ્ Any one કોઈ શખસ.

هرچه હરચેહ્ Whatever કાંઈ પણ.

P. مي خواهد A. خواهد In. (خواستن) خواست ખાસ્ત્ Asked. [માગ્યું.

P. عرض ميكند A. عرض كند In. (عرض كردن) عرض كرد અર્જકર્દ Requested અરજ કીધી.

خداوند ખોદાવન્દ Lord સાહેબ.

يكدرم યક્દેરમ્ One Direm (coin) એક દીરમ.

مرا دركارست મરા દરકારસ્ત્ I am in need of મને ગરજ છે.

محقر મુહક્કર્ Trivial નજીવી.

بي ادبيست બીઅદબીસ્ત્ Is disrespectful અમર્યાદા [ભરેલું છે.

ملكي મોલ્કી A kingdom એક રાજ; એક મુલક.

سوال સવાલ્ Question સવાલ.

كم કમ્ Less; under ઓછો.

مرتبه મરતબેહ્ Dignity મરતબો, ઓહ્દો.

زياده ઝિયાદેહ્ More; above વધું.

بيجا બીજા Out of place; absurd અણઘટતા

لاجواب લાજવાબ્ Answerless જવાબ વગરનાં.

حكايت سي و دوم હેકાયતે શીયો દોવોમ Story XXXII. વારતા બતરીશમી.

مسخرة મસખરેઈ A jester એક મશ્કરો.

P. مي رنجد A. رنجد In. (رنجيدن) برنجيد બેરન્જીદ્ Was grieved દલગીર થયો.

زير ઝીર્ Under; below નીચે; હેઠળ

پاي પાયે Foot પગ.

فيل ફીલ્ Elephant હાથી.

شور શુર્ Noise ઘોંગાટ.

اي અયે Oh! અએ!

خداوند ખોદાવન્દ્ Lord સાહેબ.

ضعيف ઝઈફ્ Weak દુબળો.

لايق લાયક્ Fit લાયક.

نيستم નીસ્તમ્ I am not હું નથી.

صعوه સઅ્વેહ્ Sparrow ચલ્લી.

وزير વઝીર્ Minister વજીર; પ્રધાન.

زيرا كه ઝીરા કેહ્ Because કારણ કે.

فربه ફરબેહ્ Fat દોંગો; માતો.

استخوانها ઓસ્તખાન્હા Bones હાડકાં.

P. خلد مي A. خلد In. (خليدن) نخواهد خليد નખાહદ્ખલીદ
Will not prick ખુંચશે નહિ.

(تبسم كردن) تبسم كرد તબસ્સોમ્કર્દ્ Laughed હસ્યો.

حرامزاده હરામ્જાદેહ્ Ill-born હરામજાદો.

وگرنه વગર્નેહ્ Or else નહીતો કે.

نيز નીઝ્ Also પણ; બી.

بلا બલા Calamity આફત; દુ:ખ.

شفاعت શફાઅત્ Intercession ભલામણ.

(معاف كردن) معاف كرد મઆફ્કર્દ્ Pardoned માફ કીધું.

خلعت ખલ્અત્ Robe પોશાક; ઝભો.

حكايت سي و سيم હેકાયતે સીઓશીઓમ. STORY XXXIII. વારતા તેતરીશમી.

شيري શીરી A tiger એક વાઘ.

تصوير તસ્વીર્ Picture ચિત્ર.

P. بيند مي A. بيند In. (ديدن) بيني مي મીબીની Dost
thou see? તું જોયછે?

شجاعت શુજાઅત્ Fortitude બાહાદુરી.

انسان એન્સાન્ Man માણસ.

(تابع کردن) تابع کرده است તાબેઅકર્દેહ અસ્ત્. Has overpowered; has subdued. તાબે કીધો છે.

مصور મોસ્વ્વેર્ Painter. ચીતરનાર.

حکایت سی و چهارم હેકાયતે સીઓ ચેહારોમ. STORY XXXIV. વારતા ચોતરીશમી.

نویسنده નવીસન્દેહ A writer એક લખનાર.

خطی ખતી A letter એક કાગળ. [Write લખો.

P. می نویسد A. بنویسد In. (نوشتن) بنویس બેનવીસ

درد દર્દ Pain દુઃખ.

جائی જાઈ A place એક જગા.

فرستادن ફેરેસ્તાદન્ To send મોકલવાંને.

(عذر کردن) عذر میکنی ઓઝરમીકુની Thou bringest an excuse તું બાહાનું કાઢેછે.

(طلبیده شدن) طلبیده می شوم તલબીદેહ મી શવમ્ I am called મને બોલાવેછે.

P. می خواند A. خواند خواندن ખાનદન્ To read વાંચવાંને.

حکایت سی و پنجم હેકાયતે શીયો પનજોમ. STORY XXXV. વારતા પાંતરીશમી.

مردی મરદી A person એક માણસ.

بیگانه બીગાનેહ્ Stranger પારકો.

احمق અહમક્ Fool મૂર્ખ.

راز રાઝ્ Secret ભેદ; છુપી મતલબ.

چرا ચેરા Why શાને માટે.

چگونه ચેગુનેહ્ How કેમ.

P. معلوم میکند A. معلوم کند In. (معلوم کردن) معلوم کردی મઅલૂમ્ કર્દી Didst thou come to know? માલમ પડ્યું?

حكايت سي و ششم **હેકાયતે સીયોશેશોમ.** STORY XXXVI.
વારતા છતરીશમી.

روزي રૂઝી One day એક દિવસ.
باز બાઝ A hawk એક બાજ પક્ષી.
خروسي ખરૂસી A cock એક મરઘો.
بیوفا બીવફા Ungrateful; faithless બેવફા; નીમકહરામ.
هستي હસ્તી Thou art તું છે. [Bring up પાલેછે.
P. پرورد A. مي پرورد In. (پروردن) مي پرورند મીપરવરન્દ.
P. سازد A. مي سازد In. (ساختن) مي سازند મીસાઝન્દ
Prepare બનાવેછે. [Thou fleest તું નાસેછે.
P. گریزد A. مي گریزد In. (گریختن) مي گریزي મીગોરીઝી
اگرچه અગરચેહ Although જો કે.
مرغ મોર્ગ Bird પક્ષી.
جنگلي જનગલી Of desert; wild જંગલનું.
چند ચન્દ Several કેટલાક.
طعمه તોઅમેહ Food ખોરાક.
شکار શેકાર Hunt; chase શિકાર. [એટલું દૂર.
هرچند دور હરચન્દ દૂર Whatsoever distance ગમે.
P. رود A. مي رود In. (رفتن) میروم મીરવમ I go હું
જાઊંછું. [called મને બોલાવેછે.
(طلبیده شدن) طلبیده میشوم તલબીદેહ મી શવમ I am
سیخ સીખ Spit સીક.
خروسان ખરૂસાન Cocks મરઘા.
کباب કબાબ Roasted meat ball કવાબ.
آتش આતશ Fire આતશ.
بریان બેરયાન Roasted ભુંજાતા.
دور દર Far; distant આઘે; દૂર.
P. بیند A. مي بیند In. (دیدن) بیني બીની Thou seest તું જોયછે.
لاجواب લાજવાબ Answerless. જવાબ વગરેના.

حکایت سي و هفتم **હેક્રાયતે સીયોહફતોમ** Story XXXVII.

વારતા ૩૭ મી.

مصاحب મોસાહેબ્ Companion સોબતી.
موي મુઈ Hairs વાળ; બાલ.
ريش રીશ Board દાઢી. [ટુંપતો હતો.
P. ميکند A. کند In. (کندن) ميکند મીકન્દ્ Was plucking
بار બાર્ Time વખત.
سياست સીયાસત્ Punishment સજા.
مهربان મેહેર્બાન્ Kind માયાળુ.
P. ميگردد A. گردد In. (گشتن) گرديد ગર્દીદ્ Became થયો.
درهمين است દરહમીન્ અસ્ત Is in the same એમાંજ છે.

حکایت سي و هشتم **હેકાયતે સીયાહસ્તોમ** Story XXXVIII.

વારતા ૩૮ મી.

زشت روي ઝેશ્તરૂઈ An ugly-faced man એક ખરાબ દેખાવનો (માણસ.)
طبيب તબીબ્ Doctor વૈદ.
زشت ترين ઝેશ્ત્ તરીન્ Worst ઘણોજ ખરાબ.
دملي દોમ્મલી A boil એક ગુમડું.
دوا દવા. Medicine દવા.
P. نظرميکند A. نظرکند In. (نظرکردن) نظرکرد નઝર્ કર્દ્ Looked at નજર કીધી.
دروغ દરૂગ Lie; falsehood જુઠું.
هيچ હીચ Any કાંઈ.

حکایت سي و نهم **હેકાયતે સીયોનહોમ** Story XXXIX.

વારતા ૩૯ મી.

نوکر નોકર Servant ચાકર. [કાટતાંજ.
علي الصباح અલસ્સબાહ્ Early in the morning પોહર
زاغ ઝાગ Crow કાગડો.

(دیدن) بیني બીની Thou' seest તું જોયછે.
(خبرکردن) خبرکن ખબરકુન Inform ખબર કરજે.
شگون શેગુન Omen સુકન.
نیک નીક Good સારા.
P. می یابد A. یابد In. (یافتن) خواهم یافت ખાહમયાફત I will obtain મને મળશે.
تمام તમામ All આખો; બધો.
P. میگذرد A. گذرد In. (گذشتن) خواهد گذشت ખાહદગોઝસ્ત Will pass ગુજરસે.
القصہ અલકેસેહ In short ટુંકામાં.
یکجا યક્જા One place એક જગો.
صاحب સાહેબ Master ધણી.
بیرون બીરૂન Out બાહેર.
P. میپرد A. پرد In. (پریدن) پرید ہ بود પરીદેહબુદ Had fled ઉડી ગયો.
غصہ ગોસ્સેહ Angry ગુસ્સે.
تازیانہ તાઝિયાનેહ Whips ચાબકા.
زدن گرفت ઝદનગેરેફ્ત Began to strike મારવા મંડયો.
همان وقت હમાન્ વક્ત The same time તેજ વખત.
دوستي દૂસ્તી A friend એક મિત્ર.
طعام તઆમ Food ખાણું.
(یافتن) می یافتي મીયાફ્તી Thou wouldst have obtained તને મળ્યું હતે.
آنچہ આનચેહ What જે કાંઈ.

حکایت چہلم હેકાયેતે ચેહેલોમ. Story XL. વારતા ૪૦ મી.

هرگاه હરગાહ Whenever જ્યારે.
بگورستان બગૂરસ્તાન To the churchyard. મશાણ તરફ.
چادر ચાદર Sheet ચાદર.
سر સર Head માથું.

روي રૂઈ Face ચેહેરો.
مردگان મોર્દેગાન્ Dead (persons) મરણ પામેલા.
دوا દવા Medicine દવા.
P. ميرد مي A. ميرد In. (مردن) مرده اند મોર્દેહ્ અન્દ્ Have died મરણ પામ્યા છે.

حکایت چہل و یکم હેકાયતે ચેહલો યેકોમ STORY XLI. વારતા ૪૧ મી.

ظالم ઝાલેમ્ Oppressive; tyrannic જુલમગાર.
تنها તન્હા Alone એકલો.
شہر શેહેર્ City શેહેર.
بيرون બીરૂન્ Out બાહાર.
زير ઝીર્ Under; beneath હેઠળ.
ملک મોલ્ક્ Country દેશ.
چگونہ ચેગુનેહ્ Of what kind કેવી જાતનો.
عادل આદેલ્ Just ઈન્સાફી.
P. شناسد مي A. شناسد In. (شناختن) مي شناسي મીશ-નાસી Dost thou know તું ઓળખેછે.
منم = من هستم મનમ્ I am હું છઉં.
سلطان સોલ્તાન્ King, monarch રાજા; શેહેનશાહ.
P. ترسد مي A. ترسد In. (ترسيدن) ترسيد તર્સીદ્ Feared બીધો.
ميداني (دانستن) મીદાની Dost thou know તું જાણેછે.
پسر પેસર્ Son છોકરો.
فلان ફોલાન્ Such ફલાણો.
سوداگرم = سوداگر هستم સોદાગારમ્ Merchant; I am વેપારી; હું છઉં.
هرماه હર્માહ્ Every month હર મહીને.
ديوانہ દીવાનેહ્ Mad ઘેલો.
P. شود مي A. شود In. (شدن) مي شوم મીશવમ્ I become હું થાઉંછું.

امروز એમરૂઝ્ To-day આજે.
P. ميخندد A. خندد In. (خنديدن) خنديد ખનદીદ્ Laughed હસ્યો.

حکایت چهل ودوم હેકાયતે ચેહલો દોવ્વોમ. STORY XLII. વારતા ૪૨ મી.

شاعري શાએરી A poet એક કવિ.
توانگري તવાનગરી A rich (man) એક તવંગર (માણસ).
P. ميستايد A. ستايد In. (ستودن) ستود સેતુદ્ Praised વખાણ કીધી.
خوشنود ખુશનુદ્ Pleased ખુશી.
نقد નકદ્ Money પૈસા.
نيست નીસ્ત Is not નથી.
غله ગલ્લેહ્ Corn અનાજ.
فردا ફરદા To-morrow આવતી કાલે.
P. ميدهد A. دهد In. (دادن) دهم બેદેહમ્ I will give હું આપીશ.
فجر ફજર્ Morning સવાર.
ديروز દીરૂઝ્ Yesterday ગઈ કાલ.
وعده વઅદેહ્ Promise વાએદો; કબુલાત.
دادن દાદન્ To give આપવાને.
عجب અજબ્ Egregious; strange અજબ તરાહનો.
حالا હાલા Now હવે.

حکایت چهل وسوم હેકાયતે ચેહલો સેવ્વોમ STORY XLIII. વારતા ૪૩ મી.

تقصير તકસીર્ Crime ગુનાહ; વાંક.
حبشي હબશી Negro સિદ્ધી.
كوتوال કુતવાલ્ Magistrate કોતવાળ.
درويش દરવીશ્ Dervish; fakir દરવીશ.
(سياه كردن) سياه كنيد સીયાહકુનીદ્ Blacken કાળું કર.

P. میگرداند A. گرداند In. (گردانیدن) گردانید گર્દાનીદ
• Cause to walk ફેરવો.
نصف નેસ્ફ Half અરધું.
وگرنہ વગરનેહ Or else નહી તો.
(معاف کردن) معاف کرد મુઆફકર્દ Pardoned માફકીધું

حکایت چہل و چہارم હેકાયતે ચેહલો ચેહારોમ Story XLIV. વારતા ૪૪ મી.

نابینائي નાબીનાઈ A blind (man) એક આંધળો (પુરૂષ).
شب શબ્ Night રાત્ર.
تار તાર્ Dark અંધારી.
چراغ ચેરાગ્ Lamp બતી.
دست દસ્ત Hand હાથ.
سبو સબૂ Earthen pot કુંજો.
دوش દૂશ Shoulder ખાંધ.
بازار બાઝાર્ Market બજાર.
ازوي અઝવયે From him તેનાથી.
روز રૂઝ્ Day દિવસ.
چشم ચશ્મ્ Eye આંખ.
یکسان યક્સાન્ Equal; similar સરખા; બરાબર.
فایده ફાયેદેહ્ Advantage ફાયદો.
چیست = چراست ચીસ્ત What is શું છે.
برایتست = براي تواست બરાયેતોસ્ત્ Is for thee તારે માટે છે.
P. مي شكند A. شكند (شكشتن) نشكني નશ્કની Thou mayst not break તું ભાંજે નહી.

حکایت چہل و پنجم હેકાયતે ચેહલો પંજોમ. Story XLV. વારતા ૪૫ મી.

درویشي દરવીશી A dervish એક દરવીશ.
دکان દોકાન્ Shop દુકાન.

بقالي ખક્કાલી A grocer એક ગાંધી.
P. مي خرد A. خرد خريدن ખરીદન To purchase ખરીદવું.
شتابي શેતાબી Haste ઉતાવળ.
دشنام દોશ્નામ્ Abuse ગાળ.
خشم ખશ્મ્ Anger ગુસ્સો.
پاپوشي પાપુશી A shoe એક ખાસડું.
نالش નાલેશ્ Complaint ફરીયાદ.
چرا ચેરા Why શા માટે.
اي درويش અએદર્વીશ્ Oh! Dervish અરે, દરવીશ.
بزرگ બોઝોર્ગ્ Great મોટો.
فقير ફકીર Beggar ફકીર.
برو બેરો Go જા.
هشت હશ્ત્ Eight આઠ.
آنه આનેહ્ Annas આના.
سزا સજા Punishment સજા.
روپيه રૂપૈયેહ Rupee રૂપીઓ.
جيب જીબ Pocket ખીસું.
(برآوردن) برآورد બરઆવર્દ Took out કાઢયો.

حکايت چهل و ششم હેકાયતે ચેહલો શેશોમ STORY XLVI. વારતા ૪૬ મી.

نقاشي નક્કાશી A painter એક ચીતારો.
پيشه પીશેહ્ Profession ધંધો.
طبابت તબાબત્ Doctorship વૈદુ.
(آغازكردن) آغاز كرد આગાજ્ કર્દ્ Commenced સરૂ કીધો.
وطن વતન્ Native country સ્વદેશ.
خاك ખાક્ Dust ધૂળ.
P. ميپوشد A. پوشد In. (پوشيدن) مي پوشد મીપુશદ્ Covers [ઢાંકી નાંખેછે.

حکایت چہل و هفتم **હેકાયતે ચેહલો હફતોમ** STORY XLVII.
વારતા ૪૭ મી.

مسکین મેસ્કીન Poor ગરીબ.
توانگري તવાનગરી A rich (man) એક તવંગર (માણસ).
میان મીયાન Between વચે.
وجب વજબ Span બીલ્લસ.
زیادہ ઝિયાદેહ More વધારે.
تفاوت તફાવત Distance તફાવત; છેટું.
برهم شد (برهم شدن) બરહમ શોદ Became angry ગુસ્સે થયો.
ترش તોર્શ Sour ખાટું.
میان મીઆન Between વચ્ચે.
خر ખર Ass ગધેડું.
بقدر બેકદર. In proportion પ્રમાણમાં.
جواب જવાબ. Answer જવાબ.
خجل ખજેલ Ashamed શરમીંદો.
P. عذر میںماید A. عذر نماید In. (عذر نمودن) عذر نمود
ઓઝર નમૂદ Asked pardon માફ માગી.

حکایت چہل و هشتم **હેકાયતે ચેહલો હશ્તોમ** STORY XLVIII. **વારતા ૪૮ મી.**

لایق લાયક Fit; worthy લાયક; સજાવાર.
اینکار ઈનકાર This work આ કામ.
نیم નયમ I am not હું નથી.
آنچه આનચેહ Whatever જે કાંઈ.
P. معذور میدارد A. معذور دارد In. (معذورداشتن) معذور دارید
મઅઝૂર દારીદ Excuse માફ કરો; બાતલ રાખો.
دروغ گو દરૂગગુ Liar જુઠો.
مصلحت મસલહત Good; advisable thing સલાહકારક.
نیست નીસ્ત Is not નથી.
عذر ઓઝર Excuse બચાવ.

حکایت چہل و نہم હેકાયતે ચેહલો નહોમ STORY XLIX.
વારતા ૪૯ મી.

امیری અમીરી A nobleman એક અમીર.
میخ મીખ્ Nail ખીલો.
تیر તીર્ Arrow તીર.
تیر اندازان તીર્ અન્દાઆન Archers તીર અંદાજો.
حاضر હાઝેર Present હાજર.
فقیری ફકીરી A Fakir એક ફકીર.
(سوال کردن) سوال کرد સવાલ્ કર્દ્ Begged (ભીખ) માગી.
کمان કમાન્ Bow કમાન.
P. میزند A. زند In. (زدن) بزن બેઝન્ Strike માર.
بر تاب کرد પર્તાબ્ કર્દ્ Discharged નેમ ટાંકી.
اتفاقا એત્તફાકન્ Accidentally અચાનક.
خوشنود ખુશનૂદ્ Pleased ખુશી.
صد روپیه સદ્ રૂપીએ Hundred rupees સો રૂપીઆ.
(رخصت کردن) رخصت کرد, રોખ્સત્ કર્દ્ Dismissed રજા આપી.
روی درهم کشید રૂએ દરહમ્કશીદ્ Became angry ગુસ્સે થયો.

حکایت پنجاهم હેકાયતે પન્જા હોમ STORY L.
વારતા ૫૦ મી.

شبی શબી One night એક રાત.
کتابی કેતાબી A book એક ચોપડી.
هر کہ હર્કેહ્ Whosoever જે કોઇ.
سر સર્ Head માથું.
خورد ખોર્દ્ Small નાહાનું.
ریش રીશ્ Beard દાઢી.
دراز દેરાઝ Long લાંબી.
بزرگ کردن બોઝોર્ગ કર્દન્ To enlarge મોટું કરવું.
کوتاه કૂતાહ્ Short ટુંકી.
مقراض મેકરાઝ્ Scissors કાતર.

(تلاش کردن) تلاش کرد તલાશ્ કર્દ્ Searched સોધી.
ناچار નાચાર્ Helplessly નાચારીએ.
نیم નીમ્ Half અરધી.
چراغ ચેરાગ્ Lamp દીવો.
موی મુઈ Hair વાળ.
شعله શોઅ્લેહ Flame બળતું.
P. میگذارد A. گذارد (گذاشتن) گذاشت ગોઝાસ્ત્ Left off [છોડી દીધી.
همه હમેહ્ All બધી.
(سوختن شدن) سوختن شد સૂખતેહ્ શોદ્ Was burnt બળીગઈ.
هرچه હરચેહ્ Whatever જે કાંઈ.
باثبات رسید બેએસ્બાત્ રસીદ્ Was proved સાબેત થયું.

حکایت پنجاه و یکم હેકાયતે પન્જા હો યકોમ STORY LI.
વારતા ૫૧ મી.

بام બામ્ Terrace અગાસી.
قصر કસર્ Palace મેહેલ.
زیر ઝીર્ Beneath હેઠળ.
دیوار દીવાર્ Wall દીવાલ.
(استادن) استاده એસ્તાદેહ્ Standing ઉભેલો.
مرغی મોરગી A bird એક પક્ષી.
بمن બેમન To me મને..
حضرت હજરત્ Lordship સાહેબ.
(شرط کردن) شرط کردم શર્ત કર્દેમ્ I laid a wager હું શરત [રમ્યો.
بازی બાઝી Game દાવ.
مطبخ મતબખ્ Kitchen બાબરચીખાનું.
گوسپندی ગૂસ્પન્દી A goat એક બકરો.
این هم ઈનહમ્ This also આએ પણ.
نیز નીઝ્ Also પણ.
P. میکند قبول A. کند قبول In. (قبول کردن) قبول کرد કબૂલ કર્દ્ Accepted કબૂલ રાખ્યું.

بار બાર્ Time વખત.

تہي دست તોહીદસ્ત્ Empty-handed ખાલી હાથે.

دوهزار દૂહઝાર્ Two thousand બે હજાર.

بازي نيا فتم બાઝીનયાફ્તમ્ I did not win the game હું દાવ જીત્યો નહીં.

زر ઝર્ Money પૈસા.

قمار કમાર્ Gambling જુગાર. [ના રમતો.

P. ميبازد A. بازد In. (باختن) مباز મબાઝ્ Don't play

حكايت پنجاه و دوم હેકાયેત પન્જા હો દોવ્વોમ STORY.

LII. વારતા પર મી.

خواب ખાબ્ Sleep ઊંઘ.

شيطان શઈતાન્ Satan સેતાન.

ملاقات كرد મોલાકાત્ કર્દ્ Visited મુલાકાત કીધી.

سيلي સીલી. A slap એક તમાચો.

ملعون મલ્ઉન્ Accursed લીઆનત ભરેલો.

دشمن દોશ્મન્ Enemy દુશ્મન. (deceive ઠગવાને.

P. فريب ميدهد A. فريب دهد فريب دادن ફરીબ્ દાદન્ To

دراز દરાઝ્ Long લાંબી.

P. بيدار ميشود A. بيدار شود In. (بيدار شدن) بيدار شد બીદાર્ શોદ્ Awoke જાગી ઉઠ્યો.

حكايت پنجاه و سوم હેકાયેતે પન્જા હો સેવ્વોમ

STORY LIII. વારતા પ૩ મી.

پيش પીશ્ Near નજદીક.

سوال સવાલ્ Question સવાલ.

اول અવ્વલ્ First પેહેલો.

خدا ખોદા God ઈશ્વર.

حاضر હાઝેર્ Present હાજર. [બતલાવ.

P. مي نمايد A. نمايد (نمودن) بنمائي બેનમાઈ Show તું.

کجا કોજા Where ક્યાં.
دوم દુવ્વોમ્ Second બીજો.
قدرت કોદરત્ Power શક્તિ.
بی ارادت બીએરાદત્ Without the intention ઈચ્છા, વગર.
بهتر બેહતર્ Better વધારે સારા.
سوم સેવ્વોમ Third ત્રીજો.
دوزخ દૂઝખ્ Hell દોઝક; નર્ક.
چگونه ચેગુનેહ્ How કેમ.
عقوبت અકૂબત્ Punishment સજા.
سرشت સરેશત Nature ખાશીયત.
اثر અસર્ Effect અસર.
کلوخ કુલૂખ્ A clod of earth ઢેકું.
گریان ગેરીયાન્ Weeping રડતો.
(نمودن) بنماید બેનમાયદ્ May show બતલાવે.
نالش નાલેશ્ Complaint ફરીયાદ.
خاک ખાક્ Dust માટી; ધૂળ.
رنج રન્જ્ Pain દરદ; દુઃખ.

حکایت پنجاه و چهارم હેકાયેતે પન્જા હો ચેહારોમ

STORY LIV. વારતા ૫૪ મી.

سواری સવારી A Rider એક સવાર.
(شنیدن) شنید શનીદ્ Heard સાંભળ્યું.
دزدان દોઝદાન્ Thieves ચોરો.
سائیس સાયસ્ Groom ઘોડાવાળો.
P. می خسپد A. خسپد In. (خفتن) بخسپ બેખોસ્પ્
Sleep thou! ઊંઘી જા.
بیدار બીદાર Awake જાગૃત.
P. می ماند A. ماند In. (ماندن) خواهم ماند ખાહમ્
માન્દ્ I will remain હું રહીશ.
اعتماد એઅતમાદ Trust વિશ્વાસ.

خواب ખાબ્ Sleep ઊંઘ.
زنهار ઝેનહાર્ Ever કદી બી.
يكپاس યકપાસ્ One watch (of day or night) એક પોહોર.
فكر ફેક્ર Consideration વિચાર.
زمين ઝમીન્ Earth જમીન.
آب આબ્ Water પાણી. [પાથરી.
P. ميگسترد A. گسترد In (گستردن) گسترد ગોસ્તર્દ Spread
خاطر جمع دارید ખાતર્જમઅ્દારીદ્ Keep your heart at rest તમો નચિંત રહો.
خبردار ખબરદાર્ Careful; cautious સાવધ.
نصف નસ્ફ્ Half. અરધો. [વિચારમાં છું.
در فکرم = در فکر هستم દર્ફેક્રમ્ I am thinking હું
آسمان આસ્માન્ Sky આકાશ.
بی‌ستون બીસેતૂન Without pillar થાંભળા વગર.
مبادا મબાદા Lest રખેને.
ساعتي સાઅતી An hour એક કલાક.
(باقي ماندن) باقي ماند બાકી માન્દ્ Remained બાકી રહ્યો
فردا ફરદા To-morrow આવતી કાલ.
زين ઝીન્ Saddle ઘોડાનું જીન.

حکايت پنجاه و پنجم હેકાયતે પન્જા હો પન્જોમ Story LV. વારતા ૫૫ મી.

بخيلي બખીલી A miser એક બખીલ.
(قبول كردن) قبول كني કબૂલ કુની Thou accept'st તું કબુલ કરે.
P. مي‌خواهد A. خداهد In. (خواستن) مخواه મખાહ્ Don't ask ના માગતો.

حکايت پنجاه و ششم હેકાયતે પન્જા હો શેશોમ Story LVI. વારતો ૫૬ મી.

انگشتري અનગોશતરી A ring એક વીટી.
(ياد كردن) ياد خواهم كرد યાદ્ ખાહમ્ કર્દ્ I will remember હું યાદ રાખીશ.

انگشت અનગોશ્ત Finger આંગળી.
خالي ખાલી Empty ખાલી.

حکایت پنجاه و هفتم હેકાયતે પન્જા હો હફતોમ STORY LVII. વારતા ૫૭ મી.

ساخاوت સખાવત Charity બખશેશ.
مسافران મોસાફેરાન Travellers મુસાફરો.
طعام તઆમ Food ખોરાક.
پارچه પારચેહ Clothes કપડાં.
کهنه કોહનેહ Old જુના.
کثیف કસીફ Dirty મેલાં.
التفات نکرد (التفات کردن) એલતફાત નકર્દ Paid no attention આગતાસ્વાગતા નહીં કરી.
پاکیزه પાકીઝેહ Clean ચોખા ; સાજા.
بکرایه گرفت બેકેરાયગેરેફત Took a loan of; borrowed [ભાડે લીધા.
P. پوشد A. پوشد می پوشد In. (پوشیدن) پوشیده પુશીદેહ Having put on પેહેરીને.
تعظیم તઅઝીમ Respect માન.
لذیذ લઝીઝ Dainty સ્વાદિષ્ટ.
لقمه લોકમેહ Morsel નવાલો.
دیروز દીરૂઝ Yesterday ગઈ કાલ.
خوب ખુબ Good સારા.

حکایت پنجاه و هشتم હેકાયતે પન્જાહોહશ્તોમ STORY LVIII. વારતા ૫૮ મી.

دشمني દોશ્મની. An enemy એક દુશમન.
فوج ફોજ Army લશકર.
شکست શેકસ્ત Defeat હાર.
جلد જલદ Immediately જલદી, તુરત.

خبر ખબર Information ખબર.

P. رسانند می رساند .A رساند In. (رسانیدن) رسانید રસાનીદ્ Carried પોહચાડી.

فتح ફતેહ Victory ફતેહ.

(ناخوش کردن) ناخوش می کنید નાખુશમી કુનીદ્ You displease (me) (મને) નાખુશ કરોચ.

لطیفه લતીફેહ Wit ટુચકો.

حکایت پنجاه و نهم હેકાયતે પન્જાહો નહોમ Story LIX. વારતા ૫૯ મી.

منجمی મોનજ્જમી An astrologer એક નજુમી.

عمر ઓમર્ Life જીન્દગી.

باقی است બાકીઅસ્ત્ Is left રેહુલાછે.

ده દેહ Ten દશ.

سال સાલ્ Year વરશ.

متفکر મોતફેકર Fearful ફીકરમંદ; ચિંતાતુર.

همچون હમચુ Like માફક.

بیمار બીમાર્ Sick person આજારી.

بستر બેસ્તર્ Bed બિછાનું.

عاقل આકેલ્ Wise ડાહાપણવાળો.

بیست બીસ્ત્ Twenty વીશ.

شمشیر શમ્શીર્ Sword તલવાર.

P. بقتل میرسانند .A قتل برساند In. (قتل رسانیدن) بقتل رسانید બેકતલ્ રસાનીદ્ Killed; cut off કાપીનાંખ્યો.

حکمت હેકમત્ Contrivance યુક્તિ.

حکایت شصتم હેકાયતે શેસ્તોમ. Story LX. વારતા ૬૦ મી.

گرسنه ગોરસ્નેહ Hungry ભુખ્યો.

اعرابی અઅ્રાબી An Arab એક આરબ.

کنار કનાર્ Bank કીનારો.

برکه બરકેઈ A pond એક તળાવ.

زن ઝન્ Wife ઓરત.

فرزند ફરઝન્દ Children છોકરાં.

شتر શોતોર Camel ઉંટ.

باخیریت બેખઈરીયત In health; well તંદરોસ્ત.

بلی બલી Yes હા.

(آغاز کردن) آغاز کرد આગાઝ કર્દ Began શરૂ કીધું.

سگ સગ Dog કુતરો.

بحضور تو બેહઝુરે તો In thy presence તારી હજુરમાં.

زنده ઝેન્દેહ Alive જીવતો.

بالا کرد બાલા કર્દ Raised up ઊંચક્યું.

گوشت ગુશ્ત Flesh માંસ.

آب આબ Water પાણી.

دانه દાનેહ Grain દાણો.

(مردن) مرد મોર્દ Died મરણ પામ્યો.

غم ગમ્ Sorrow દલગીરી.

P. میگرید A. گرید In. (گریستن) گریست ગરીસ્ત Wept રડી.

سنگ સન્ગ Stone પથ્થર.

سینه સીનેહ Breast છાતી.

پسر પેસર Son છોકરો.

احوال અહવાલ Account હેવાલ.

خانه خرابی ખાનેખરાબી Destruction of (his) house સત્યાનાશ.

خاک ખાક Dust ધુળ.

P. روانه میشود A. روانه شود (روانه شدن) روانه شد રવાનેહ્ શોદ Went ગયો.

بدین બેદીન With this એનાથી.

حکمت હેકમત Plan યુક્તિ.

حکایت شصت و یکم હેકાયતે શેશ્તોયકોમ STORY LXI. વારતા ૬૧ મી.

بیرون બીરૂન્ Out બાહેર.
P. دفن میکند A. دفن کند In. (دفن کردن) دفن کنم દફ્ન્ કુનમ્ I may bury હું દાટું.
سوای સેવાયે Except વગર.
راز રાઝ્ Secret ભેદ.
هردوکسان હરદુકસાન Both of them બંધે જણ.
مذکور મઝકુર Above-said ઉપર કહેલા.
بخیل બખીલ્ Miser બખીલ.
تنها તનહા Alone એકલો.
نشان નેશાન્ Clue નિશાની.
هرگز હરગેઝ Ever કદી.
(اقرار کردن) اقرار نخواهد کرد એક્રાર નખાહદ કર્દ Will not confess કબુલ નહીં કરશે.
P. می نهد A. نهد In. (نهادن) نهم નેહમ I may place હું મુકું.
همانجا હમાનજા. The same તેજ જગા.
فردا ફરદા To-morrow આવતીકાલ.
باهم બાહમ્ Together સાથે.
بطمع બેતમઅ્ With the ambition લોભથી.
دوستی દુસ્તી Friendship દોસ્તી; મિત્રાઈ.
اعتماد એઅતમાદ્ Trust વિશ્વાસ.